

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR
MOKSLO MINISTERIJOJE ATLIKTO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO
REZULTATŲ

2014 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-50-3-33

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>4</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>6</u>
<u>1. Dėl ministerijos konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų</u>	<u>6</u>
<u>2. Dėl ministerijos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų</u>	<u>6</u>
<u>3. Dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>8</u>
3.1. Biudžetinė drausmė vykdant valstybės biudžeto programas	8
3.2. Valstybinio studijų fondo administruojamų valstybės remiamų paskolų ir iš jų sukaupto „garantinio fondo“ naudojimas	10
3.3. Ministerijai pavaldžių viešųjų profesinio mokymo įstaigų lėšų ir turto naudojimas	11
3.4. Pastebėjimai dėl ministerijai pavaldžių įstaigų nereikalingo ar nenaudojamo turto	14
3.5. Investicijų projektų vykdymas	15
3.5.1. Ministerijos investicijų projekto vykdymas	15
3.5.2. Ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų investicinių projektų vykdymas	16
3.5.3. Kiti pastebėjimai dėl ministerijos finansuojamų projektų vykdymo savivaldybėse	18
<u>4. Rekomendacijos</u>	<u>18</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>20</u>

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, taip pat įvertinti valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Tai Lietuvos Respublikos valstybės įstaiga, formuojanti valstybės politiką, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą, o įstatymų nustatytais atvejais – ją įgyvendinanti švietimo ir mokslo ministrui pavestose valdymo srityse. Ministerija formuoja ir įgyvendina valstybės politiką formaliojo švietimo (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo, profesinio mokymo ir aukštojo mokslo studijų), neformaliojo švietimo (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, kito neformaliojo vaikų ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo), mokymosi visą gyvenimą, švietimo pagalbos ir mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) ir technologinės plėtros srityse.

Švietimo ir mokslo ministerijos steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Audituojamu laikotarpiu Švietimo ir mokslo ministerijai vadovavo Dainius Pavalkis, vyriausiosios buhalterės funkcijas vykdė Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Kristina Želudevičienė.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Švietimo ir mokslo ministerijos 2013 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį. Jį sudarė Finansinės būklės, Veiklos rezultatai, Pinigų srautų ir Grynojo turto pokyčių ataskaitos bei finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Ministerijos konsoliduojamų subjektų grupės turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2013 metų pradžioje buvo iš viso 3 705 081,58 tūkst. Lt, pabaigoje – 4 382 180 162,91 tūkst. Lt.

2013 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas ministerijos, 131 jai pavaldžių įstaigų, 13 universitetinių įstaigų, 11 institutų ataskaitų pagrindu.

Dėl metinio konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2013 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2013 m. konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos ministerijos ir jai 131 pavaldžios įstaigos (97 biudžetinės, 34 viešosios įstaigos (21 profesinio mokymo ir 13 kolegijų)) biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2013 m. vykdė 3 programas:

- „Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimas“, skirtą kelioms integralioms ministro valdymo sritims: aukštojo mokslo studijos, moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra, iš dalies horizontaliai sričiai – mokymasis visą gyvenimą;
- „Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas“, skirtą kelioms integralioms ministro valdymo sritims: pradiniam, pagrindiniam, viduriniam ugdymui, profesiniam mokymui, neformaliajam švietimui, švietimo pagalbai, ir horizontalioms sritims – mokymuisi visą gyvenimą, kvalifikacijų sistemai;
- „Švietimo ir mokslo administravimas“, skirtą organizuoti bendrąjį švietimo ir mokslo sistemos valdymą.

Joms įgyvendinti panaudota 3 525 693,92 tūkst. Lt asignavimų: 3 493 799,03 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 443 628,53 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 31 894,89 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Vertiname ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atlikome:

- pajamų audito procedūras: vertiname pajamų už suteiktas paslaugas ir parduotas prekes gavimą bei pervedimą į valstybės biudžetą;
- išlaidų audito procedūras: vertiname prekių, paslaugų, darbų pirkimo, darbo užmokesčio mokėjimo, pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai, spaudinių, komunalinių, socialinių išmokų, kitų paslaugų, dotacijų, komandiruočių ir kt. išlaidų teisėtumą;
- turto audito procedūras: vertiname turto teisinę registraciją, įsipareigojimų suderinimą, turto naudojimo ir nurašymo, perdavimo pagal panaudos ir nuomos sutartis, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) nekilnojamojo turto valdymo teisėtumą;
- valstybės investicijų projektų audito procedūras: vertiname ministerijos veiksmus vykdant investicijų projektų kontrolę (informacijos surinkimą, sisteminimą, analizę), probleminių investicijų projektų vykdymo eigą;
- valstybės paskolų ir valstybės remiamų paskolų audito procedūras: vertiname paskolų ir sukauptų lėšų iš grąžintų paskolų, palūkanų ir delspinigių administravimą Valstybiniame studijų fonde.

Atliekant minėtas audito procedūras, vadovautąsi teisės aktais, kurie pateikti 1 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į jų pažeidimų poveikį ir aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurios lėmė pažeidimus.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. DĖL MINISTERIJOS KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl ministerijos konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio nenustatėme. Pastebėjimai, neturintys įtakos reiškiant nepriklausomą nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų teisingumo, bus pateikti ministerijai 2014-07- raštu Nr. S-(50-3324)-1927

2. DĖL MINISTERIJOS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

Valstybinio studijų fondo sukauptų išpareigojimų apskaita

Fondas 2013 m. pabaigoje apskaičiuotas grąžintinas į valstybės biudžetą lėšas (14 696,11 tūkst. Lt) neteisingai apskaitė ne veiklos rezultatų ataskaitos eilutėse „Pagrindinės veikos kitos pajamos“ ir „Pervestinių pagrindinės veiklos kitų pajamų suma“, o nebalansinėje sąskaitoje, todėl ministerijos 2013 m. konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos duomenys nerodo tikros ir teisingos finansinės būklės.

Taigi nesivadovauta 10-uuju VSAFAS¹, kad, jei viešojo sektoriaus subjektas yra atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nelaikoma viešojo sektoriaus subjekto pajamomis. Tokiu atveju viešojo sektoriaus subjektas, atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, registruoja ir savo finansinėse ataskaitose nurodo apskaičiuotas pajamas ir į biudžetą negrąžintinai pervestinas pajamas, ir tik šių sumų skirtumas rodo viešojo sektoriaus subjekto ekonominės naudos padidėjimą.

Ankstesnio audito metu Valstybiniam studijų fondui raštu² teikėme pastebėjimus dėl neteisingai nebalansinėje sąskaitoje apskaitytų sukauptų išpareigojimų, t. y. valstybės lėšų, skirtų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, arba jų dalies grąžinimą į valstybės biudžetą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka valstybės finansuojamose studijų vietose studijavę asmenys, pašalinti iš aukštosios mokyklos arba nutraukę studijas, privalo šias lėšas grąžinti į valstybės biudžetą. Jų grąžinimą administruoja fondas, vadovaudamasis Vyriausybės

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymas Nr. 1K-161 (2010-04-26 įsakymo Nr. 1K-129 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto patvirtinimo“, 8 p.

² 2013-07-03 raštas Nr. S-(50-2759)-1530 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

nutarimu patvirtintu aprašu³. Nutraukę studijas asmenys į valstybės biudžetą turi grąžinti sumą, lygią 50 proc. einamųjų studijų metų studijų programos metinės kainos. Aukštosios mokyklos pateikia fondui sąrašą asmenų, kurie nutraukė studijas ar buvo pašalinti per praėjusį semestrą, taip pat nurodo studijų programos metinę kainą ir kitą informaciją. Fondas asmenų grąžintas lėšas perveda į valstybės biudžetą. 2013 m. grąžinta 1 000,9 tūkst. Lt.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių įvertinimas

Vertindami nekilnojamųjų kultūros vertybių (pastatų) apskaitą nustatėme, kad kai kurie asignavimų valdytojai (universitetai ir institutas) nesivadovavo 12-uju VSAFAS⁴, nes 2013 m. pabaigoje pastatų neįvertino tikrąja verte, nepripažino pastatų esminio pagerinimo darbų išlaidų sąnaudomis ir neteisingai nurodė ilgalaikio turto likučius metinėse finansinės būklės ataskaitose:

Pavyzdys

- Klaipėdos universiteto aštuonių pastatų vertė remiantis VĮ Registrų centro duomenimis turėjo būti 13 226,34 tūkst. Lt mažesnė.
- Vilniaus dailės akademijos trijų pastatų vertės turėjo būti 148 tūkst. Lt mažesnės, lyginant su VĮ Registrų centro duomenimis.
- Vilniaus Gedimino technikos universiteto pastato vertė turėjo būti 23 819,71 tūkst. Lt didesnė, lyginant su pastato draudžiamąja verte.
- Šiaulių universiteto pastato vertė turėjo būti 2 160,41 tūkst. Lt didesnė. lyginant su draudžiamąja verte, be to, 1 243,25 tūkst. Lt pastato 2009 ir 2010 m. esminio pagerinimo darbų išlaidos nepripažintos sąnaudomis.
- Vytauto Didžiojo universiteto pastato vertė remiantis VĮ Registrų centro duomenimis turėjo būti 4 506,53 tūkst. Lt mažesnė.
- Gamtos tyrimų centro pastatų vertės pagal VĮ Registrų centro duomenis turėjo būti 2 257 tūkst. Lt mažesnės.

Kadangi vienos įstaigos finansinėse ataskaitose nurodė nekilnojamųjų kultūros vertybių vertę didesnę, o kitos mažesnę, todėl ministerijos 2013 m. konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje nekilnojamųjų kultūros vertybių likutis nurodytas 6 169,45 tūkst. Lt mažesnis.

Minėtos įstaigos nesivadovavo 1-ajame VSAFAS⁵ nurodytu atsargumo principu, kad pasirenkami tokie apskaitos metodai, kuriais vadovaujantis turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto bei pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai didesnė arba nepagrįstai mažesnė.

Atkreipiame dėmesį, kad minėtame standarte⁶ imperatyviai nustatyta, kad viešojo sektoriaus subjektai, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka privalo taikyti VSAFAS, turi laikytis visų juose išdėstytų nuostatų. Nukrypimai nuo VSAFAS neleidžiami, išskyrus atvejus, nustatytus Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme.

Valstybinių mokslinių tyrimų institutų finansinių ataskaitų duomenys

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-09-30 nutarimas Nr. 1228 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, arba jų dalies grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 p.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (2013-12-19 Nr. 1K-405 redakcija), 36, 64–64.1 ir 65 p.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymas Nr. 1K-388 (2009-12-24 Nr. 1K-476 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto patvirtinimo“, 29 p.

⁶ Ten pat, 30 p.

Pažymėtina, kad pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui finansų ministro 2014-01-24 įsakymu⁷ į Švietimo ir mokslo ministerijos grupės finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėtj buvo įtraukta 11-a mokslinių tyrimų institutų. Jų turtas ir atitinkamai įsipareigojimai sudaro 8,18 proc. viso ministerijos konsoliduojamų subjektų grupės turto ir įsipareigojimų.

Audituojamu laikotarpiu valstybiniai finansiniai (teisėtumo) auditai buvo suplanuoti ir atlikti dviejuose institutuose – Gamtos tyrimų centre ir Lietuvių literatūros ir tautosakos institute. Jiems pareikštos sąlyginės nuomonės dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinių.

Kituose 9-iose institutuose negalėjome suplanuoti ir atlikti pakankamų ir tinkamų audito procedūrų, nes į ministerijos konsolidavimo grupės sudėtj institutai įtraukti tik 2014 m. sausio mėn. pabaigoje. Šių institutų turtas ir įsipareigojimai sudaro 7,17 proc. (314 033,38 tūkst. Lt) ministerijos konsoliduotojo turto ir įsipareigojimų.

Švietimo ir mokslo ministerijos 2013 m. konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenys nerodo tikros ir teisingos finansinės būklės, nes:

- Valstybinis studijų fondas 14 696,11 tūkst. Lt gražintinų į valstybės biudžetą lėšų, kurias turės gražinti studentai už studijų kainą valstybės finansuojamose studijų vietose nutraukę studijas, neteisingai apskaitė ne veiklos rezultatų ataskaitos eilutėse „Pagrindinės veikos kitos pajamos“ ir „Pervestinių pagrindinės veiklos kitų pajamų suma“, o nebalansinėje sąskaitoje.
- Klaipėdos, Vilniaus Gedimino technikos, Šiaulių ir Vytauto Didžiojo universitetai, Vilniaus dailės akademija ir Gamtos tyrimų centras netinkamai nustatė nekilnojamojo kultūros vertybių tikrąją vertę, todėl ilgalaikio turto likutis 6 169,45 tūkst. Lt metų pabaigoje nepagrįstai mažesnis.

Valstybiniai auditoriai negalėjo surinkti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų dėl devynių mokslinių tyrimų institutų, kurių turtas ir įsipareigojimai sudaro 7,17 proc. ministerijos konsoliduotojo turto ir įsipareigojimų, nes institutai į ministerijos konsoliduojamų subjektų grupę buvo įtraukti po ataskaitinio laikotarpio pabaigos ir tai turėjo įtakos audito procedūrų apimčiai. Todėl negalime patvirtinti, kad ministerijos konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose šių institutų duomenys pateikti teisingai.

3. DĖL VALSTYBĖS TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

3.1. Biudžetinė drausmė vykdant valstybės biudžeto programas

Švietimo ir mokslo administravimo programos lėšų naudojimas ministerijoje

Ministerija 2013 m. nesilaikė biudžetinės drausmės⁸, nes į valstybės biudžetą negražino 876,48 tūkst. Lt nepanaudotų asignavimų, o kaip ir ankstesniais metais juos panaudojo ateinančių metų išlaidoms padengti. 2013 m. iš Švietimo ir mokslo administravimo programos priemonei

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-01-24 įsakymas Nr. 1K-019 „Dėl finansų ministro 2011 m. kovo 17 d. įsakymo Nr. 1K-092 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2012-10-16 Nr. XI-2274 redakcija), 2 str. 5 d.

„Užtikrinti veiksmingą dalyvavimą tarptautinių organizacijų švietimo programose“ skirtų lėšų Šiaurės Ministrų Tarybai buvo sumokėtas 2014 m. nario mokestis už Lietuvos švietimo specialistų dalyvavimą „Nordplus“ programoje.

Biudžeto sandaros įstatymo 2 str. 6 d. ir 32 str. nurodyta, kad biudžetiniai metai – 12 mėn. biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 d. ir pasibaigiantis gruodžio 31 d. ir, metams pasibaigus, asignavimų valdytojai disponuojamose sąskaitose esančias biudžeto lėšas, skirtas programoms finansuoti, grąžina į valstybės išdo sąskaitą ne vėliau kaip iki sausio 10 d.

Ankstesnio finansinio (teisėtumo) audito metu buvo nustatytas tapatus pažeidimas, kai ministerija skyrė lėšas ir įpareigojo Švietimo mainų paramos fondą sumokėti Lietuvos dalyvavimo ateinančiais metais „Nordplus“ programoje mokestį. Valstybės kontrolei ministerija paaiškino⁹, kad mokestis buvo sumokėtas už ateinančius metus, nes kitų metų pradžioje nepavyktų gauti valstybės biudžeto asignavimų.

Pažymėtina, kad už narystę programoje neprivaloma mokėti iš anksto, nes Šiaurės Ministrų Taryba oficialiu raštu informavo ministeriją apie kitų metų įnašo dydį, kurį leido išdėstyti metų ketvirčiais ir pirmąjį sumokėti ne vėliau kaip iki 2014 m. kovo 1 d., o paskutinį iki 2014 m. gruodžio 1 d. Dėl šių priežasčių išankstinis visos narystės sumos sumokėjimas yra nepagrįstas ir prieštaraujantis Biudžeto sandaros įstatymui¹⁰.

Primintina, kad minėtas įstatymas¹¹ nustato, kad Seimas valstybės biudžetą tvirtina įstatymu vieneriems biudžetiniams metams. Seimas priėmė 2013 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą¹², kuriuo valstybės biudžete ministerijai numatė lėšas būtent einamųjų biudžetinių metų išlaidoms, todėl atliktos ūkinės operacijos turėjo būti pagrįstos tokiais apskaitos dokumentais, kuriuose nustatomas būtent 2013 metais veiklai patirtų išlaidų apmokėjimas.

Atkreiptinas dėmesys, jog šiuo atveju reikšminga Vilniaus apygardos administracinio teismo suformuota praktika 2013 m. sausio 17 d. administracinėje byloje Nr. I-1103-365/2013. Teismas, nagrinėdamas bylą, nustatė, kad pareiškėja – Sveikatos apsaugos ministerija 2011 m. biudžeto lėšomis apmokėjo 2012 m. įnašus už narystę tarptautinėse organizacijose ir pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. reikalavimus ir Biudžeto sandaros įstatymo 32 str. 1 d. 1 p. Teismas konstatavo, kad pareiškėja nepateikė kokių nors duomenų, kurie leistų daryti išvadą, kad už narystę tarptautinėse organizacijose buvo privaloma mokėti iš anksto. Be to, pareiškėjo pateiktose sąskaitose nurodoma, jog mokėjimai turi būti realizuoti 2012 m.

Visos šios aplinkybės patvirtina, kad įnašai buvo mokami nesuėjus mokėjimo terminui, ir Vilniaus apygardos administraciniam teismui leido daryti išvadą, jog atsakovo (Valstybės kontrolės) išvados dėl konstatuotų teisės aktų pažeidimų yra pagrįstos norminiais aktais ir teisingos.

Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programos lėšų naudojimas Valstybiniame studijų fonde

Biudžetinės drausmės nesilaikė ir ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga Valstybinis studijų

⁹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2013-06-25 raštas Nr. SR-3096 „Dėl audito ataskaitos projekto“.

¹⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija), 2 str. 6 d. ir 32 str.

¹¹ Ten pat, 20 str. 2d. ir 2 str. 3d.

¹² Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2012-12-20 Nr. XII-65, 1 str. ir 1 priedėlio tęsinio II d.

fondas, nes 768,24 tūkst. Lt 2013 m. nepanaudotų asignavimų negrąžino į valstybės biudžetą, o pervedė į Fondo depozitinę sąskaitą banke.

Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programos priemonei „Užtikrinti už studijas sumokėtos kainos kompensavimą valstybės nefinansuojamiems studentams“ įgyvendinti skirtų 768,24 tūkst. Lt fondas iki 2013 m. pabaigos neišmokėjo studentams. Taigi fondas pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo¹³ nuostatą, kad, metams pasibaigus, asignavimų valdytojui pavaldžios biudžetinės įstaigos disponuojamose sąskaitose esančias biudžeto lėšas, skirtas programoms finansuoti, grąžina ne vėliau kaip iki sausio 10 d. – perveda į valstybės išdo sąskaitą.

Primintina, kad pagal Biudžeto sandaros įstatymą¹⁴ asignavimų valdytojas, šiuo atveju – ministerija, užtikrina programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą. Be to, asignavimų valdytojas ir pavaldžių biudžetinių įstaigų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

Ministerija ir jai pavaldi biudžetinė įstaiga Valstybinis studijų fondas pažeidė Biudžeto sandaros įstatymą, nes negrąžino į valstybės biudžetą nepanaudotų asignavimų:

- ministerija kaip ir ankstesniais metais 2013 m. biudžeto asignavimus panaudojo ateinančių metų išlaidoms dengti – iš anksto sumokėjo 876,48 tūkst. Lt nario mokestį už 2014 m. dalyvavimą „Nordplus“ programoje;
- fondas 2013 m. neišmokėjo 768,24 tūkst. Lt paskirtų studentams už studijas sumokėtos kainos kompensacijų ir metams pasibaigus šių nepanaudotų valstybės biudžeto asignavimų negrąžino į valstybės biudžetą, o pervedė į savo depozitinę sąskaitą.

Taip ministerija nevykdė Biudžeto sandaros įstatyme asignavimų valdytojui numatytos pareigos užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą

3.2. Valstybinio studijų fondo administruojamų valstybės remiamų paskolų ir iš jų sukaupto „garantinio fondo“ naudojimas

Valstybinis studijų fondas administruodamas valstybės paskolas ir valstybės remiamas paskolas su valstybės garantija, vadovaudamasis Vyriausybės nutarimais¹⁵, nuo 2009 m. sukaupe atskiroje banko sąskaitoje 76 898,21 tūkst. Lt – vadinamąjį garantinį fondą iš grąžintų paskolų, palūkanų ir delspinigių. Šios lėšos nenaudojamos (nuo 2009 m. valstybės remiamas paskolas su valstybės garantija, kurias taip pat administruoja fondas, pradėjo teikti kredito įstaigos).

Garantinis fondas kaupiamas siekiant užtikrinti valstybės įsipareigojimų vykdymą pagal valstybės garantiją dėl kredito įstaigų pradėtų teikti paskolų (valstybės turintis įsipareigojimas gražinti paskolą, kredito įstaigai pareikalavus, jei paskolos gavėjas nustatytais terminais jos negrąžina). Iki šiol nebuvo susidariusios garantinės sąlygos padengti valstybės remiamas paskolas ir neaišku, kokio dydžio valstybės garantijos įgyvendinimo priemonių (lėšų) reikės ateityje. Be to, Vyriausybės nutarime¹⁶ nustatyta, kad tais atvejais, kai lėšų nepakanka, Finansų ministerija pagal

¹³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2013-11-26 Nr. XII-616 redakcija), 32 str. 1 d. 1 p.

¹⁴ Ten pat, 2010-12-09 Nr. XI-1209 redakcija, 5 str. 1 d. 1.7 p. ir 7 str. 1 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 1993-07-21 Nr. 540 „Dėl valstybinio studijų fondo nuostatų patvirtinimo“ ir 2009-05-27 Nr. 480 „Dėl valstybės paskolų ir valstybės remiamų paskolų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 14 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-05-27 nutarimu Nr. 480 (2009-05-27 Nr. 480 redakcija) patvirtintas Valstybės paskolų ir valstybės remiamų paskolų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos aprašas, 63 p.

fondo pateiktą paraišką įvykdo įsipareigojimus kredito įstaigoms pagal valstybės garantiją teisės aktų nustatyta tvarka. Papildomai pažymime, jog, Valstybės kontrolės nuomone, laikant lėšas viename banke yra rizika banko bankroto atveju jas prarasti.

Pažymėtina, kad 2012 m. pateikus valstybinio audito ataskaitos projektą ministerija informavo Valstybės kontrolę, kad parengė ir pateikė Vyriausybei¹⁷ nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl Valstybės paskolų ir valstybės remiamų paskolų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Juo siekta patikslinti nuostatas dėl Valstybinio studijų fondo sukauptų lėšų iš grąžinamų paskolų, palūkanų ir delspinigių naudojimo, sudarant galimybes penktadalį laikinai nenaudojamų lėšų skirti kitoms reikmėms, susijusioms su aukštojo mokslo prieinamumo didinimu. Finansų ministerija raštu¹⁸ informavo ministeriją, kad pirmiausia turi būti sprendžiamas fondo sukauptų lėšų, kurios artimiausiu metu nebus reikalingos valstybės įsipareigojimams dėl paskolų vykdyti, naudojimo klausimas. Po Finansų ministerijos išvadų ir svarstymo Vyriausybės pasitarime nutarimo projektas nebuvo priimtas. Atsakingos institucijos šios situacijos nebesvarstė ir iki šiol nėra priimtas bendras sprendimas dėl sukauptų lėšų tolesnio panaudojimo.

Kadangi Valstybinis studijų fondas yra pavaldi ministerijai biudžetinė įstaiga ir jos veikla finansuojama iš valstybės biudžeto, todėl, mūsų nuomone, studentų grąžinamos paskolos, palūkanos ir delspinigiai turėtų būti ne kaupiami, bet perdujami į valstybės išdo sąskaitą. Taip fondas programos sąmatoje kasmet suplanuotų lėšas, reikalingas padengti atsiradusius valstybės turtinius įsipareigojimus grąžinti paskolas kredito įstaigoms.

Įgyvendinant Biudžeto sandaros įstatymą ir siekiant bendro požiūrio į valstybės biudžeto lėšų planavimą, naudojimą ir grąžinimą į valstybės biudžetą, Valstybinis studijų fondas turėtų planuoti kiekvienais metais valstybės biudžeto asignavimus, reikalingus valstybės įsipareigojimams užtikrinti pagal valstybės suteiktą garantiją.

Atsakingos institucijos iki šiol nepriėmė sprendimo dėl 76 898,21 tūkst. Lt sukauptų iš gražintų paskolų, palūkanų ir delspinigių tolesnio panaudojimo, siekiant ekonominės naudos valstybei.

3.3. Ministerijai pavaldžių viešųjų profesinio mokymo įstaigų lėšų ir turto naudojimas

Kasmet atlikdami finansinius (teisėtumo) auditus viešosiose profesinio mokymo įstaigose teikiame ministerijai pastebėjimus, kad gautą panaudos pagrindais nekilnojamąjį turtą (pastatus, statinius ir pan.) įstaigos neteisėtai išnuomoja ar kitaip perduoda naudotis tretiesiems asmenims (juridiniams ir fiziniams) pagal nuomos, paslaugų, bendradarbiavimo ir kt. sutartis ir taip gauna pajamų.

Primintina, kad Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymu¹⁹ bei Vyriausybės nutarimu²⁰ patvirtinta tvarka nustato, kad asmenys, kuriems valstybės turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti tretiesiems asmenims.

¹⁷ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2012-05-10 raštas Nr. SR-2365 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2012-05-18 raštas Nr. (1.15-0202)-5K-1210550)-6K-1204570 „Dėl nutarimų projektų vertinimo“.

¹⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 Nr. X-771 redakcija), 13 str. 4 d.

Ministerija, atsižvelgdama į Valstybės kontrolės ankstesnių auditų nustatytus pastebėjimus ne kartą primygtinai ragino viešųjų įstaigų vadovus laikytis teisės aktų nuostatų, susijusių su panaudos pagrindais gauto turto naudojimu, taip pat priminė vadovams apie jų atsakomybę. 2013 m. buvo atnaujintos Ministerijos ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo bei nematerialiojo turto, perduoto pagal panaudos sutartis, valdymo ir naudojimo vidaus kontrolės taisyklės²¹. Valstybiniai auditoriai, norėdami įsitikinti, kad ministerijos taikytos kontrolės priemonės yra efektyvios, šio audito metu daug dėmesio skyrė turto naudojimui viešosiose profesinio mokymo įstaigose.

Atlikome audito procedūras šešiose mokymo įstaigose (iš 21-os); visose nustatyta Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo²² pažeidimų:

Pavyzdys

VšĮ Vilniaus statybininkų rengimo centras panaudos pagrindais valdomą turtą (bendrabučio gyvenamąsias patalpas) nuomojo uždarajai akcinei bendrovei pagal nuomos²³, o sporto salę – fiziniams asmenims pagal paslaugų sutartis. Už neteisėtai išnuomotas patalpas 2013 m. centras gavo apie 70 tūkst. Lt pajamų.

VšĮ Raseinių technologijos ir verslo mokykla pienininkystės praktinio mokymo laboratorijos patalpas pagal bendradarbiavimo sutartį²⁴ nuomojo individualiai įmonei, mokomosios fermos (karvidės) patalpas pagal bendradarbiavimo sutartį²⁵ – uždarajai akcinei bendrovei, apgyvendinimo bendrabutyje paslaugas teikė fiziniams ir juridiniams asmenims. 2013 m. gavo apie 59,4 tūkst. Lt pajamų.

VšĮ Kelmės profesinio rengimo centras sandėlio patalpas pagal paslaugų teikimo sutartį²⁶ nuomojo Kelmės r. sav. Socialinių paslaugų tarnybai, bendrabučio patalpas pagal jungtinės veiklos sutartis²⁷ nuomojo individualiai įmonei sporto klubui ir meno mokyklai, bendrojo naudojimo patalpas nuomojo individualiai įmonei. Pagal apgyvendinimo paslaugų sutartis²⁸ bendrovėms ir fiziniam asmeniui nuomojo bendrabučio patalpas. 2013 m. centras gavo 43,7 tūkst. Lt pajamų.

VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centras bendrabučio patalpas pagal gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis²⁹ nuomojo bendrovėms, pagal nuomos sutartis³⁰ leido uždarajai akcinei bendrovei naudotis auditorijomis su baldais ir įranga. Iš viso 2013 m. gauta 94,4 tūkst. Lt pajamų.

VšĮ Telšių regioninis profesinio mokymo centras mokinių bendrabutyje nuomojo Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialo Agrocheminių tyrimų laboratorijos darbuotojams ir pan. 2013 m. gavo 1,6 tūkst. Lt pajamų.

VšĮ Utenos regioninis profesinio mokymo centras konferencijų sale be jokio teisinio pagrindo

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 (2007-02-21 Nr. 229 redakcija) patvirtintas Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašas, 9¹ p.

²¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-06-03 įsakymas Nr. V-468.

²² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 Nr. X-771 redakcija), 13 str. 4 d.

²³ 2013-09-10 (be Nr.).

²⁴ 2013-01-01 Nr. SR-5.

²⁵ 2011-12-15 Nr.S-35.

²⁶ 2012-02-14, Nr.1.

²⁷ 2012-03-19 Nr.F2-029, 2011-02-18 Nr.F2-023, 2007-04-13 Nr.F2-16.

²⁸ 2012-12-01 Nr.F2-065, 2013-04-02 Nr.2-2009, 2013-07-15 nr.F2-022, 2013-07-29 Nr.F2-027.

²⁹ 2013-12-02 Nr. 2013/12/01, 2013-11-01 Nr. 013/110/01, 2013-10-01 Nr. 2013 10 01/01 ir kt. (su UAB); 2013-01-01 Nr. 1, 2013-02-01 Nr. 2, 2013-03-13 Nr. 2, 2013-11-27 Nr.4 (su AB).

³⁰ 2013-04-02 Nr. F2-21.

leido atlygintinai naudotis uždarajai akcinei bendrovei, kompiuterių klasę pagal paslaugos teikimo sutartį³¹ nuomojo uždarajai akcinei bendrovei, pagal apgyvendinimo paslaugų sutartį³² teikė bendrovės darbuotojams apgyvendinimo bendrabutyje paslaugas. 2013 m. gauta apie 51,27 tūkst. Lt pajamų.

Atsižvelgiant į kasmet pasikartojančius pažeidimus, galimi atvejai, kad ir kitos viešosios profesinio mokymo įstaigos turtą naudoja pažeisdamos teisės aktus.

Apie audito metu nustatytus pažeidimus ministeriją informavome raštu³³ ir prašėme spręsti klausimą dėl neteisėtai gautų pajamų grąžinimo į valstybės biudžetą. Rašte išdėstėme Valstybės kontrolės nuomonę, kad, siekiant efektyviau naudoti valstybės turtą ir teisėtai gauti papildomų pajamų, viešosioms profesinėms mokykloms vertėtų nuomoti ar kitaip tretiesiems asmenims perduoti laikinai nenaudojamą nekilnojamąjį turtą (patalpas). Tai būtų galima padaryti perduodant viešosioms profesinio mokymo įstaigoms turtą patikėjimo teise. Pažymėtina, jog valstybės turtas patikėjimo teise valdyti jau perduotas ir ministerijai pavaldžioms viešosioms aukštosioms mokykloms (kolegijoms). Viešosioms profesinio mokymo įstaigoms ir toliau valstybės turtu naudojantis panaudos pagrindais, nuomos sutartis su nuomininkais turėtų sudaryti ministerija, kaip tai daroma kitose ministerijose. Atkreipiame dėmesį, jog tokiu atveju ministerija būtų pajėgi sudaryti ilgalaikes sutartis, o trumpalaikių nuomos sutarčių sudarymas būtų komplikuoatas tiek ministerijai, tiek profesinėms mokymo įstaigoms ir nuomininkams. Svarbu ir tai, kad šiuo atveju nuomos pajamas gautų ministerija, o ne viešosios profesinio mokymo įstaigos, todėl jos nebūtų suinteresuotos ieškoti galimų nuomininkų ir taip užsidirbti papildomų pajamų.

Ministerija, reaguodama į nurodytus pastebėjimus, pakartotinai išsiuntė įstaigų vadovams informacinį raštą³⁴ dėl teisės aktų laikymosi, dėl neteisėtai sudarytų sutarčių nutraukimo, dėl pavedimo neteisėtai gautas pajamas grąžinti į valstybės biudžetą, dėl nenaudojamo pagal panaudą gauto turto grąžinimo ir drausminės atsakomybės.

Ministerija informavo Valstybės kontrolę, kad pagal galimybes ir turimus darbo išteklius kontroliuoja perduoto panaudai turto naudojimą, prireikus inicijuoja panaudos sutarčių keitimą, perimtą atgal turtą išnuomoja arba perduoda panaudos pagrindais tiesioginiam naudotojui, bet minėtos procedūros užtrunka labai ilgai: derinimai, registracijos, konkursai, teisės aktų projektų rengimas bei jų svarstymas ir pan.

Ministerija minėtame rašte sutinka ir pritaria, kad klausimą dėl mokyklų bendrabučių neteisėtos nuomos (apgyvendinimo paslaugų) reikėtų spręsti vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais. Ji paaiškino, kad bendrabučio patalpomis naudojamosi trumpą laiką, už gautas lėšas dengiamos valstybės turto priežiūros išlaidos, dažniausiai tose patalpose apsigyvena žmonės, kurių darbas tiesiogiai susijęs su valstybės turto priežiūra ar švietimo bei ugdymo procesais, ir nepasinaudoti galimybe gauti papildomų lėšų valstybės turto priežiūrai būtų neracionalu. Be to, apgyvendinimo paslaugų teikimas numatytas viešųjų įstaigų įstatuose, todėl tokia veikla, ministerijos nuomone, yra teisėta.

Valstybės kontrolės nuomone, ministerija turėtų inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad viešosioms

³¹ 2013-09-30 Nr. 13/09-30/01.

³² 2013-09-27 Nr.DPS-27 ir kt.

³³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės raštas 2014-03-13 Nr. S-(50-3324)-833.

³⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2014-05-07 raštas Nr. SR-2008.

profesinio mokymo įstaigoms valstybės turtas galėtų būti perduodamas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Primintina, kad profesinio mokymo įstaigų pertvarkos iš biudžetinių į viešąsias vienas iš pagrindinių tikslų buvo tai, kad viešoji įstaiga, priešingai nei biudžetinė, galėtų laisvai disponuoti savo gautomis (ne valstybės) pajamomis, galėtų turėti daugiau finansavimo šaltinių, didesnę savarankiškumą valdymo (ypač finansų) srityje, bet dabartinė susiklosčiusi situacija neleidžia šio tikslo pasiekti.

Iš 2013 m. Lietuvoje veikiančių 74-ių valstybinių profesinio mokymo įstaigų 25-ios (33 proc.) – viešosios įstaigos. Taigi, ministerijos numatyta profesinio mokymo įstaigų tinklo optimizavimo priemonė – valstybinių biudžetinių įstaigų pertvarkymas į viešąsias įstaigas – vyksta ilgą laikotarpį – procesas prasidėjo nuo 2003 m., o 2013 m. nė viena įstaiga nebuvo pertvarkyta.

Ministerijai pavaldžios 6 viešosios profesinio mokymo įstaigos 2013 m. pažeisdamos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme numatytą apribojimą išnuomojo ar kitaip perdavė tretiesiems asmenims iš ministerijos panaudos pagrindais gautą ir laikinai nenaudojamą nekilnojamąjį turtą (patalpas) ir neteisėtai gavo 320,37 tūkst. Lt pajamų (VŠĮ Vilniaus statybininkų rengimo centras, VŠĮ Raseinių technologijos ir verslo mokykla, VŠĮ Kelmės ir Panevėžio profesinio rengimo centrai, VŠĮ Telšių ir Utenos regioniniai profesinio mokymo centrai)

3.4. Pastebėjimai dėl ministerijai pavaldžių įstaigų nereikalingo ar nenaudojamo turto

Ministerijoje iki šiol neišspręstas klausimas dėl švietimo funkcijoms atlikti nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) valstybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto naudojimo ir taip nesivadovaujama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ straipsnyje įtvirtintais visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais.

Ministerijos reguliavimo srityje yra 13 809,01 tūkst. Lt vertės nereikalingo ar nenaudojamo nekilnojamojo turto. Audito metu buvo išsiųsti klausimynai 131 pavaldžiai įstaigai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo ir naudojimo. Apibendrinus gautus atsakymus galima teigti, kad ministerija ir pavaldžios biudžetinės įstaigos turi daug nereikalingo ar nenaudojamo (negalimo naudoti) nekilnojamojo turto, kurį reikia perduoti Turto fondui, remontuoti, nurašyti ir nugriauti:

1 lentelė.

Eil. Nr.	Ministerijai pavaldžių įstaigų grupės	Švietimo įstaigų skaičius grupėje vnt.	Nereikalingas arba netinkamas (negalimas naudoti) nekilnojamas turtas		
			įstaigų skaičius	vnt.	vertė tūkst. Lt
1.	Socializacijos centrai	5	1	3	277,0
2.	Profesinės mokyklos:				
2.1.	Biudžetinės	48	17	94	4927,0
2.2.	Viešosios	21	1	1	444,0
3.	Švietimo pagalbos įstaigos (metodiniai kabinetai ir centrai)	10	1	1	587,0
4.	VŠĮ kolegijos	13	3	35	7574,0
5.	Mokyklos, priskiriamos ikimokyklinio ugdymo mokyklos tipui	3	1	1	0,01
6.	Mokyklos, priskiriamos pagrindinės ir vidurinės mokyklos tipui	26	-	-	-

7.	Neformalaus švietimo įstaigos	1	-	-	-
8.	Kitos (Valstybinis studijų fondas, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra, Švietimo mainų paramos fondas, Europos socialinio fondo agentūra)	4	-	-	-
	Iš viso:	131	24	135	13809,01

Šaltinis – ministerijos pavaldžių įstaigų pateikti duomenys.

Ministerija informavo, kad šiuo metu minėto turto remontui ar griovimui nėra lėšų. VĮ Valstybės turto fondas atsisako įtraukti į privatizuojamo turto sąrašą komerciškai nepatrauklius objektus, pvz.: ministerijos ir penkių pavaldžių biudžetinių įstaigų nekilnojamojį turtą – bendrabučių patalpas, butus, daugiabučius gyvenamuosius namus, ūkinius pastatus, sandėlius, kelius ir aikšteles, sporto aikšteles ir įrenginius, išorės šilumos tinklus, žemos ir aukštos įtampos linijas, kanalizacijos tinklus (iš viso apie 50 vnt.). VĮ Turto fondui 2013 m. buvo perduota 13 objektų, bet turto perėmimas vyksta vangiai.

Nereikalingo nekilnojamojo turto būklė kasmet blogėja, o pastatai ir statiniai, kuriuos planuojama nugriauti, dėl avarinės būklės gali kelti pavojų aplinkai. Ministerija nepateikė valstybiniam auditoriam informacijos apie pavaldžių įstaigų nereikalingo, ar netinkamo (negalimo) naudoti nekilnojamojo turto (pastatų ir statinių), kurį planuojama griauti ar perduoti tretiesiems asmenims (išskyrus VĮ Valstybės turto fondui), skaičių ir būklę. Pavaldžios įstaigos kreipiasi į ministeriją dėl avarinės būklės pastatų nurašymo, remonto, saugojimo, ar likvidavimo, bet ministerija informuoja, kad lėšų tam tikslui neturi ir negali skirti.

Ministerijoje neišspręstas klausimas dėl pavaldžiose įstaigose nenaudojamo, nereikalingo (negalimo naudoti) 13 809,01 tūkst. Lt vertės valstybei priklausančio nekilnojamojo turto tolesnio panaudojimo (saugojimo ar priežiūros, remonto, nugriovimo, perdavimo ir pan.) ir taip neužtikrinami Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtinti visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principai. Kasmet tokio turto būklė blogėja, avarinės būklės pastatai kelia pavojų aplinkai ir visuomenei, šio turto valdymo sąnaudoms padengti naudojami ministerijos ir jos pavaldžių įstaigų gauti asignavimai

3.5. Investicijų projektų vykdymas

3.5.1. Ministerijos investicijų projekto vykdymas

Švietimo ir mokslo ministerija, nuo 2010 m. įgyvendindama Augustijonų vienuolyno pastatų ansamblio atnaujinimo³⁵ investicijų projektą, kuriam 2013 m. buvo skirta 2400,0 tūkst. Lt, iš užsakovo rezervo pirkė papildomų darbų už 382,795 tūkst. Lt be viešųjų pirkimų procedūrų. Ministerija supaprastinto atviro konkurso būdu sudarė rangos sutartį³⁶ už 8161,55 tūkst. Lt, kurioje numatė 741,96 tūkst. Lt su PVM užsakovo rezervą sutartyje nenumatytiems darbams atlikti.

Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės kontrolė, vadovaudamasi Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktu išaiškinimu bei Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota praktika, pateikė ministerijai išsamius paaiškinimus raštu³⁷ dėl užsakovo rezervo naudojimo.

³⁵ Investicijų projektas „Pastatų ansamblio Vilniuje, Savičiaus g. 17 / Bokšto g. 1S, Savičiaus g. 15, Bokšto g. 17 ir Augustijonų g. 4 pritaikymas švietimo ir kultūros reikmėms“.

³⁶ 2012-08-10 Nr. S-336.

³⁷ 2014-05-08 Nr.S-(50-3324)-1280.

Taigi, vadovaujantis teisės aktais ir minėtų institucijų išaiškinimu, užsakovo rezervo lėšas netikslinga įtraukti tiek į tiekėjų pasiūlymus, tiek į pirkimo sutarties kainą, nes užsakovo rezervo lėšos gali būti naudojamos tik sutartyje nenumatytiems, tačiau būtiniems darbams apmokėti, o viešojo pirkimo metu šie darbai nėra žinomi. Taigi, perkant papildomus darbus, turėtų būti vykdomas naujas viešasis pirkimas pagal Viešųjų pirkimų įstatyme reglamentuotas sąlygas.

2013 m. ministerija, vykdydama Augustijonų vienuolyno pastatų ansamblio atnaujinimo investicijų projektą, sudarė sutartį, kurioje iš anksto nustatė, kad bus perkami papildomi darbai. Juos už 382,795 tūkst. Lt iš užsakovo rezervo įsigijo be viešųjų pirkimų procedūrų

3.5.2. Ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų investicinių projektų vykdymas

Pagal patvirtintą Valstybės investicijų programą švietimo valdymo sričiai 2013 m. paskirstyta 497,37 mln. Lt kapitalo investicijų pagal programas ir investicijų projektus (jų įgyvendinimo programas). ES struktūrinės paramos įgyvendinimo 293 projektams skirta 446,81 mln. Lt, kitos lėšos (50,56 mln. Lt) skirtos 51-am švietimo įstaigų investicijų projektui.

Ministerija administruoja infrastruktūrinius 2.1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ ir 3.2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ įgyvendinamus projektus.

2013 m. iš 293-ųjų projektų, vykdytų iš Europos Sąjungos kapitalo investicijų:

- baigti 43, jų vertė 85 693,7 tūkst. Lt (buvo kuriami daugiafunkciniai ir sektoriniai centrai, renovuojamos ikimokyklinio, bendrojo lavinimo įstaigos, kolegijos, perkama mokymo įranga, baldai, kompiuterinė ir programinė įranga, atnaujinta institucijų bibliotekų duomenų saugyklų ir mokslinių tyrimų infrastruktūra (atnaujintos laboratorijos, pirkti mokslinių tyrimų įranga ir baldų), pirkti mokslinius tyrimus populiarinančių mobiliųjų priemonių);
- vykdyta 200 tęstinių projektų. Jie tęsiami ir 2014 m. Bendra jų planinė vertė 1 911 601,6 tūkst. Lt (atnaujinamos institucijų bibliotekų duomenų saugyklų infrastruktūros, laboratorijos, perkama mokslinių tyrimų įrangą ir baldai, kuriami integruoti mokslinių tyrimų ir mokslo-verslo bendradarbiavimo centrai (slėniai), kuriamas nacionalinis mokslinės komunikacijos ir informacijos centras, kuriama infrastruktūra, gerinanti mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimą tarptautiniu mastu);
- pradėta vykdyti 50 naujų projektų, kurių bendra planinė vertė – 98 215 tūkst. Lt. Per 2013 m. skirta 10 980 tūkst. Lt, pripažinta deklaruotinomis EK lėšomis – 8 484 tūkst. Lt (steigiami universalūs daugiafunkciniai centrai kaimo vietovėse, investuojama į ikimokyklinio ugdymo įstaigas, vykdoma universitetų, profesinio mokymo infrastruktūros plėtra ir kt.).

Valstybės investicijų projektų įgyvendinimo programai „Europos Sąjungos 2007–2013 metų struktūrinės paramos įgyvendinimas“ skirtų lėšų 2013 m. planas – 446 812,0 tūkst. Lt, panaudota 475 258 tūkst. Lt. Šiuo metu nėra rizikingų projektų, finansuojamų ES struktūrinės paramos lėšomis, nes visuose projektuose rizikos yra valdomos. Projektų veiklos dažniausiai vėluoja dėl viešųjų pirkimų, teikiamų pretenzijų ir teisminių procesų, pasiūlymų stokos, taip pat todėl, kad pasiūlomos nepriimtinos didesnės už esamas rangos darbų ar laboratorinių baldų kainos, viešųjų pirkimų konkursus laimi projektuotojai ar rangovai, pasirašę ne vieną infrastruktūrinių projektų įgyvendinimo sutartį, todėl negali laiku baigti projektų, reikia papildomo finansavimo, siekiant išplėsti kuriamos infrastruktūros apimtį, gerinti kokybę ir pan.

Atlikus vykdomų valstybės investicijų projektų, finansuojamų ne iš ES lėšų, analizę ir remiantis suvestiniais duomenimis nustatyta, kad iš 51 švietimo įstaigų vykdomų investicijų projektų:

- vykdytas 41 tęstinis investicijų projektas. Jie tęsiami ir 2014 m. Projektams iki 2013-12-31 panaudota 1 360 130 tūkst. Lt, bendra jų planinė vertė 3 303 033 tūkst. Lt. Daugiausiai tai pastatų (mokyklų, gimnazijų, centrų, konservatorijų, bendrabučių ir pan.) naujos statybos, rekonstrukcijos, renovacijos, kapitalinio remonto, sporto aikštynų įrengimo, techninių projektų parengimo ir pan. projektai;
- pradėti vykdyti 4 nauji projektai, kurių bendra planinė vertė 12 756,7 tūkst. Lt (iki 2013-12-31 panaudota 1428,0 tūkst. Lt). Jų metu bus atlikta profesinio rengimo centro katilinės (avarinė būklė) rekonstrukcija, atliekama politechnikos mokyklos dirbtuvių statyba, modernizuojamas Onkologijos instituto liftų kompleksas, atliekamas progimnazijos pastato kapitalinis remontas);
- baigti 6 tęstiniai projektai, kurių vertė 22 330 tūkst. Lt (iki 2013-12-31 panaudota 4 008 tūkst. Lt) Atliktas mokyklos-daugiafunkcio centro, gimnazijos pastatų rekonstravimas, vidurinės mokyklos pastato statyba, sanatorinės mokyklos pastato kapitalinis remontas, profesinio rengimo centro katilinės rekonstrukcija;

Sustabdyti 22 investicijų projektai, jiems iki 2013-12-31 panaudota 80 336 tūkst. Lt, bendra jų planinė vertė 150 287,6 tūkst. Lt (iš jų 10 savivaldybių projektų). Tai vidurinių, meno mokyklų, gimnazijų pastatų rekonstravimo projektai.

Ministerija planuoja 2014 m. pradėti vykdyti 16 naujų projektų, kuriems siūloma skirti 71 253,3 tūkst. Lt, nors yra sustabdytų ir nebaigtų tęstinių projektų, kuriems įgyvendinti neskiriama lėšų dėl investicijų trūkumo:

Pavyzdys

- Vėžį Kauno Ažuolo katalikiškos vidurinės mokyklos pastato Kaune, Baltų pr. 103, rekonstravimas. Pradėta įgyvendinti 2008 m. Pirminė planuota įgyvendinimo pabaiga 2015 m. Bendra projekto vertė – 2157 tūkst. Lt, iki 2014 m. panaudota 1 100 tūkst. Lt (51 proc.). 2014–2016 m. finansuoti neplanuojama. Ekonominio pagrindimo dėl nefinansavimo nėra. Pasak ministerijos, lėšų skiriama užbaigti kitus Kauno m. savivaldybės vykdomus investicijų projektus, siekiant sumažinti nebaigtų skaičių. 2014 m. planuojama pradėti ir naujų projektų.
- Kauno kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro patalpų Kaune, Uosio g. 7, kapitalinis remontas. Projektas pradėtas įgyvendinti 2006 m., pirminė planuota pabaiga 2015 m. Bendra vertė – 4 699 tūkst. Lt, iki 2014 m. panaudota 2 250 tūkst. Lt (48 proc.). Planuojama tęsti finansavimą 2016 m.

Ekonominio pagrindimo dėl šių ir kitų projektų nefinansavimo nėra. Pasak ministerijos, lėšų skiriama baigti kitus savivaldybės vykdomus investicijų projektus, kad būtų mažiau nebaigtų, tačiau, nepaisant to, 2014 m. planuojama pradėti naujus.

Ukmergės r. sav. probleminio projekto vertinimą žr. savivaldybių valstybinio audito ataskaitoje.

Valstybės kontrolės nuomone, skirti lėšų 2014 metais įgyvendinti naujus investicijų projektus būtų neracionalu, nes yra daug nebaigtų tęstinių projektų, kuriems nuolat trūksta lėšų.

Ministerija planuoja lėšas naujų investicijų projektų vykdymui, neįvertinusi galimybės baigti ilgai trunkančius ar sustabdytus projektus. Taigi, valstybės ir savivaldybių turtas valdomas, naudojamas ir juo disponuojama neužtikrinat Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principų

3.5.3. Kiti pastebėjimai dėl ministerijos finansuojamų projektų vykdymo savivaldybėse

Ministerija, įgyvendindama ankstesnio audito metu pateiktą rekomendaciją įvertinti savivaldybėse nustatytus Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimus, vykdant investicinius projektus, ir papildyti vidaus teisės aktus, siekiant sustiprinti kontrolės procedūras dėl ministerijos skirtų lėšų naudojimo teisėtumo, 2014 m. pakeitė Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų planavimo ir naudojimo taisykles.

2013 m. skiriant dotacijas savivaldybėms, lėšų naudojimo sutartys buvo papildytos naujomis nuostatomis: darbus ir paslaugas, kurių reikia pavedimui įgyvendinti, pirkti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu, tinkamai pasirinkti pirkimo būdą, įsigyjant papildomų statybos (rekonstrukcijos) darbų taikyti Viešųjų pirkimų įstatymą, tinkamai sudaryti sutartis su rangovais ir esant būtinybei, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, tinkamai pakeisti sutarčių sąlygas, numatyti užsakovo rezervo naudojimo kainodaros taisykles (arba taikyti Viešųjų pirkimų įstatymą), skirtas valstybės biudžeto lėšas panaudoti racionaliai ir taupiai.

Šio audito metu Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento auditoriai vertino kai kuriuos projektus, finansuojamus Savivaldybių švietimo įstaigų infrastruktūros plėtros programos lėšomis (skirta 14 170 tūkst. Lt 27-ių savivaldybių švietimo įstaigų investicijų projektams³⁸) bei Švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programos lėšomis (skirta 3 375 tūkst. Lt penkių savivaldybių švietimo įstaigų ir vienos ministerijai pavaldžios įstaigos projektams³⁹). Vertinant pasirinktus projektus, sisteminių pažeidimų nenustatyta, bet Pakruojo ir Zarasų r. savivaldybėse rasta Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų dėl 150 tūkst. Lt lėšų panaudojimo. Tai neturi reikšmingos įtakos ministerijos lėšų valdymo ir naudojimo teisėtumui 2013 metais. Detaliau žiūrėti savivaldybių valstybinio audito ataskaitoje.

4. REKOMENDACIJOS

Ministerija dėl audito metu nustatytų dalykų ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose informuota žodžiu ir raštais (žr. 2 priedą). Be to, atsižvelgusi į Valstybės kontrolės pastebėjimus audito eigoje, valdymo sričiai priklausančių įstaigų vadovams ministerija pakartotinai išsiuntė informacinį raštą dėl teisės aktų laikymosi, neteisėtai sudarytų sutarčių nutraukimo, pavedimo neteisėtai gautas pajamas grąžinti į valstybės biudžetą ir dėl nenaudojamo pagal panaudą gauto turto grąžinimo ir drausminės atsakomybės.

Pažymėtina, kad ministerijai pavaldžios įstaigos geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus ir vykdė rekomendacijas: nutraukė šiuo metu neteisėtai sudarytas valstybės materialiojo turto nuomos, jungtinės veiklos, bendradarbiavimo ar paslaugų sutartis, pagal kurias nuomojo valstybės materialųjį turtą, gautas lėšas už netinkamą naudoti turtą pervedė į valstybės biudžetą, nutraukė neterminuotas ar ilgiau kaip 3 metams sudarytas prekių pirkimų–pardavimų sutartis, įvykdžius viešuosius pirkimus pasirašė naujas, terminuotas, ir pan.

³⁸ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-01-25 įsakymas Nr. V-48 „Dėl savivaldybių švietimo įstaigų infrastruktūros plėtros programai skirtų lėšų 2013 metams paskirstymo pagal investicijų projektus“.

³⁹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-06-17 įsakymas Nr. V-559 „Dėl švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programos patvirtinimo“.

Ministerija, atsižvelgdama į Valstybės kontrolės pastebėjimus, nuo 2014 m. liepos mėn., vykdant naujus viešuosius pirkimus, užsakovo rezervo lėšų neįtraukia į tiekėjų pasiūlymus ir pirkimo sutarties kainą. Kitų auditų metu, atlikdami rangos darbų viešųjų pirkimų vertinimo audito procedūras, stebėsime, ar perkančiosios organizacijos papildomus nenumatytus darbus perka vykdydamos naujas viešojo pirkimo procedūras, o ne naudodamos užsakovo rezervą.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ministerijai rekomenduojame:

- įpareigoti Valstybinį studijų fondą nebalansinėje sąskaitoje sukauptas grąžintinas į valstybės biudžetą sumas perkelti į balansą ir apskaityti finansinėse ataskaitose;
- kartu su atsakingomis institucijomis spręsti klausimą dėl Valstybinio studijų fondo sukauptų lėšų, kurios artimiausiu metu nebus reikalingos vykdant valstybės įsipareigojimus dėl paskolų, tolesnio panaudojimo, taip pat nuspręsti dėl studentų grąžinamų paskolų pervedimo į valstybės išdo sąskaitą ir dėl valstybės biudžeto asignavimų, atsiradus valstybės turciniams įsipareigojimams grąžinti paskolas kredito įstaigoms, planavimo;
- priimti sprendimus, kad viešosioms profesinio mokymo įstaigoms valstybės turtas galėtų būti perduodamas patikėjimo teise;
- atlikti nenaudojamo, nereikalingo ir avarinės būklės valstybei priklausančio nekilnojamojo turto analizę ir numatyti tolesnius veiksmus dėl lėšų skyrimo šio turto saugojimui, nugriovimui ar priežiūrai;
- atlikti valstybės investicijų projektų finansavimo, valdymo ir tolesnio vykdymo analizę ir planuojant lėšas valstybės investicijų programai skirti prioritetą finansuoti ilgai trunkančius ir sustabdytus projektus.

Pridedamame rekomendacijų įgyvendinimo plane (3 priedas) pateikti audituojamo subjekto tolesni veiksmai ir rekomendacijų įgyvendinimo terminai.

5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrilavičienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Jolanta Morozovienė

Nuoroda:

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2013-07-19 pavedimą Nr. P-50-6

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Jolanta Morozovienė (grupės vadovas)

Danutė Balčiūtė

Ona Kunigėlienė

Živilė Blaževičienė

Akvilė Žusinitė (nuo 2013-10-18)

Gabrielė Albertavičiūtė (nuo 2014-01-06)

Žilvinas Kairys (nuo 2014-04-17)

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis buvo atliktas valstybinis auditas

Veiklos sritis

1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas.

Turto sritis

5. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos patvirtinimo“.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-05-08 nutarimas Nr. 448 „Dėl negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei panaudos“.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“.
10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos patvirtinimo (Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“.
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 1998-11-17 Nr. 1341 "Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“.
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“.
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1524 „Dėl valstybės ir savivaldybių ilgalaikio materialiojo turto nuomos“.
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“.

15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimas Nr. 179 „Dėl Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.
16. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-01-23 įsakymas Nr. V-44 „Dėl švietimo valdymo sričiai 2013 metams numatytų kapitalo investicijų paskirstymo pagal programas ir investicijų projektus“.
17. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymai dėl: aukštųjų mokyklų ir švietimo įstaigų infrastruktūros plėtros programai skirtų lėšų 2013 metams paskirstymo pagal investicijų projektus, savivaldybių švietimo įstaigų infrastruktūros plėtros programai skirtų lėšų 2013 metams paskirstymo pagal investicijų projektus; švietimo įstaigų modernizavimo programai įgyvendinti skirtų lėšų 2013 metams paskirstymo patvirtinimo; švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programos patvirtinimo; 2013 metams numatytų kapitalo investicijų paskirstymo mokslo ir studijų įstaigų investicijų projektams įgyvendinti ir kt.

Pajamų sritis

18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo (Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo)“.
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-25 nutarimas Nr. 472 „Dėl Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos patvirtinimo (Dėl Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo)“.

Išlaidų sritis

20. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
21. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
22. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
23. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.
24. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas.
25. Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas (Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas).
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-08-19 nutarimu Nr. 844 „Dėl bazinės mėnesinės algos ir bazinio valandinio atlygio patvirtinimo“.
27. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-02-13 Nr. 144 „Dėl 2013 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.
30. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Vyriausybės direktoriaus 2008-09-12 įsakymas Nr. 1S-91 „Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punktuose nurodytų perkančiųjų

organizacijų supaprastintų viešųjų pirkimų pavyzdinių taisyklių patvirtinimo (Dėl Perkančiųjų organizacijų supaprastintų viešųjų pirkimų pavyzdinių taisyklių patvirtinimo)“.

31. Ministerijos, Kelmės profesinio rengimo centro, Plungės technologijų ir verslo mokyklos, Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokyklos, Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokyklos, Vilniaus statybininkų rengimo centro, Telšių regioninio profesinio mokymo centro, Panevėžio profesinio rengimo centro, Kuršėnų politechnikos mokyklos, Raseinių technologijos ir verslo mokyklos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės.
32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-05 nutarimas Nr. 432 „Dėl Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“.
33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarkos patvirtinimo“.
34. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1 K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.
35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-29 nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“.
36. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-10-20 nutarimas Nr. 1504 „Dėl už studijas sumokėtos kainos kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
37. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-04-18 nutarimas Nr. 442 „Dėl nuolatinę, privalomą pradinę karo tarnybą atlikusių ar bazinius karinius mokymus baigusiu asmenų už studijas sumokėtos kainos dalies kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
38. Lietuvos Respublikos Seimo 2012-09-11 nutarimas Nr. XI–2213 „Dėl 2013 metų paskelbimo m. Lukšienės metais“
39. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-09-30 nutarimas Nr. 1228 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, arba jų dalies grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Kita

40. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-21 nutarimas Nr. 540 „Dėl valstybinio studijų fondo nuostatų patvirtinimo“
41. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-05-27 nutarimas Nr. 480 „Dėl valstybės paskolų ir valstybės remiamų paskolų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
42. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinti: Asmens, studijuojančio valstybės finansuojamoje vietoje, studijų programos keitimo tvarkos aprašas, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, arba jų dalies grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą tvarkos aprašas, Valstybės tikslinio finansavimo studijų programoms įgyvendinti skyrimo tvarkos aprašas, Paramos užsieniečiams dėstytojams, atvykusiems dėstyti Lietuvos aukštosiose mokyklose, teikimo tvarkos aprašas ir kt.

43. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1801 „Dėl Socialinių stipendijų aukštųjų mokyklų studentams skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
44. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas.
45. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-11-28 nutarimas Nr. 1421 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose nevalstybinėse aukštosiose mokyklose ir užsienio aukštųjų mokyklų filialuose, įsteigtuose Lietuvos Respublikoje, apmokėti skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
46. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-02-13 nutarimas Nr. 241 (2012-03-21 nutarimo Nr. 310 redakcija) „Dėl Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Kazio Griniaus, Jono Žemaičio ir Algirdo Brazausko vardinių stipendijų nuostatų patvirtinimo“.
47. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-01-12 nutarimas Nr. 8 „Dėl Lietuvos mokslo premijų“.
48. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-28 nutarimas Nr. 336 „Dėl Lietuvos valstybinės Kazimiero Būgos stipendijos lietuvių kalbą užsienio šalių aukštosiose mokyklose studijuojantiems užsienio šalių piliečiams įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“.
49. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 „Dėl Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos priemonių įgyvendinimo (Dėl Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo)“.
50. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-02-02 nutarimas Nr. 132 „Dėl Reikalavimų kompetencijų vertinimo institucijoms ir jų akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
51. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-04 nutarimas Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“.
52. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-11-14 nutarimas Nr. 1373 „Dėl Kompetencijų vertinimo lėšų skaičiavimo vienam asmeniui metodikos patvirtinimo“.
53. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-12-29 nutarimas Nr. 1840 „Dėl mokslo sričių, krypčių ir šakų klasifikacijos“.
54. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-21 nutarimas Nr. 321 „Dėl Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcijos patvirtinimo“.
55. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-12 nutarimas Nr. 538 „Dėl tikslinių stipendijų skyrimo pedagogų rengimo programų studentams“.
56. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1732 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų skyrimo valstybinių aukštųjų mokyklų studentų skatinamosioms stipendijoms, tikslinių skatinamųjų išmokų skyrimo ir paramos studijų kainai padengti teikimo“.
57. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-21 nutarimas Nr. 540 „Dėl Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo įsteigimo ir šio fondo nuostatų patvirtinimo“.
58. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimas Nr. 780 „Dėl Techninės paramos administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.
59. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“.
60. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-21 nutarimas Nr. 914 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir
 mokslo ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 2 priedas

Raštai Švietimo ir mokslo ministerijai

Eil. Nr.	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1	A. Volano g. 2/7, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2013-12-02	S-(50-3324)-2718
2	A. Volano g. 2/7, Vilnius	Dėl nustatytų dalykų viešosiose profesinio mokymo įstaigose	2014-03-13	S-(50-3324)-833
3	A. Volano g. 2/7, Vilnius	Dėl užsakovo rezervo naudojimo	2014-05-08	S-(50-3324)-1280
4	A. Volano g. 2/7, Vilnius	Dėl užsakovo rezervo naudojimo	2014-07-14	S-(50-3324)-1927

Raštai pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	VŠĮ Vilniaus statybininkų rengimo centras	Laisvės pr. 53, vilnius	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-03-03	S-(50-3324)-728
2.	Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla	Parko g. 7, Baltosios Vokės k., Vilniaus r.	Dėl pastebėjimų atlikus auditą	2014-03-17	S-(50-3324)-873
3.	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla	V.Krėvės pr. 84, kaunas	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-03-20	S-(50-3324)-922
4.	VŠĮ Raseinių technologijos ir verslo mokykla	Muziejaus g. 8, Raseiniai	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-03-31	S-(50-3324)-995
5.	VŠĮ Telšių regioninio profesinio mokymo centras	S.daukanto g. 6B, Varniai, Telšių r.	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-04-02	S-(50-3324)-1018
6.	VŠĮ Kelmės profesinio rengimo centras	J. Janonio g. 11, Kelmė	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-04-02	S-(50-3324)-1019
7.	VŠĮ Panevėžio profesinio rengimo centras	Staniūnų g. 68, Panevėžys	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-04-08	S-(50-3324)-1037
8.	Viešosios įstaigos Kuršėnų politechnikos mokykla	Daugėlių g. 17, Kuršėnai, Šiaulių r.	Dėl pastebėjimų atliekant auditą	2014-04-16	S-(50-3324)-1117
9.	Plungės technologijų ir verslo mokykla	Mendeno g. 7, Plungė	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-04-25	S-(50-3324)-1174
10.	Mokslo inovacijų ir technologijų agentūra	A.Goštauto g. 12-219, Vilnius	Dėl atliktų audito procedūrų	2014-04-25	S-(50-3324)-1178
11.	Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija	Antakalnio g. 54, Vilnius	Dėl atliktų audito procedūrų	2014-06-09	S-(50-3324)-1490

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
12.	VŠĮ Utenos regioninio profesinio mokymo centras	Aukštaičių g. 5, Utena	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2014-06-16	S-(50-3324)-1546
13.	Ugdymo plėtotės centras	M. Katkaus g. 44, Vilnius	Dėl atliktų audito procedūrų	2014-06-17	S-(50-3324)-1555
14.	Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras	Geležinio vilko g. 12, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-26	S-(50-3324)-1612
15.	Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras	L. Asanavičiūtės g. 23, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-26	S-(50-3324)-1613
16.	Valstybinis studijų fondas	A.Goštauto g.12, 01108 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-30	S-(50-2759)-1689

Raštai universitetinėms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Klaipėdos universitetas	H.Manto g. 84, Klaipėda	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-19	S-(50-3324)-1578
2.	Vilniaus dailės akademija	Maironio g. 6, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-20	S-(50-3324)-1600
3.	Kauno technologijos universitetas	K. Donelaičio g. 73, Kaunas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-26	S-(50-3324)-1642
4.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	Saulėtekio al. 11, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-26	S-(50-3324)-1634
5.	Lietuvos edukologijos universitetas	Studentų g. 39, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-30	S-(50-3324)-1687
6.	Aleksandro Stulginskio universitetas	Studentų g. 11, akademija, Kaunas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-30	S-(50-3324)-1688
7.	Vytauto Didžiojo universitetas	K. Donelaičio 58, Kaunas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-01	S-(50-3324)-1713
8.	Šiaulių universitetas	Vilniaus g. 88, Šiauliai	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-01	S-(50-3324)-1714
9.	Vilniaus universitetas	Universiteto g. 3, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-02	S-(50-3324)-1738
10.	Mykolo Romerio universitetas	Ateities g. 20, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-07	S-(50-3324)-1807

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir
 mokslo ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/priemonės/ komentarai ⁴⁰	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data) ⁴¹
1	Įpareigoti Valstybinį studijų fondą nebalansinėje sąskaitoje sukauptas grąžintinas į valstybės biudžetą sumas perkelti į balansą ir apskaityti finansinėse ataskaitose.	Parengti raštą, įpareigojantį Valstybinio studijų fondo vadovą finansinėse ataskaitose apskaityti ir perkelti balansą nebalansinėje sąskaitoje sukauptas grąžintinas į valstybės biudžetą sumas.	Iki 2014 m. rugpjūčio 8 d.
2	Kartu su atsakingomis institucijomis spręsti klausimą dėl Valstybinio studijų fondo sukauptų lėšų, kurios artimiausiu metu nebus reikalingos vykdant valstybės įsipareigojimus dėl paskolų, tolesnio panaudojimo, taip pat nuspręsti dėl studentų grąžinamų paskolų pervedimo į valstybės išdo sąskaitą ir dėl valstybės biudžeto asignavimų, atsiradus valstybės turtiniams įsipareigojimams grąžinti paskolas kredito įstaigoms, planavimo.	Inicijuoti diskusijas su suinteresuotomis institucijomis dėl valstybės išteklių, susijusių su paskolų studentams sistemos funkcionavimu, racionalaus panaudojimo, siekiant pagerinti studijų prieinamumą.	Iki 2014 m. gruodžio 15 d.
3	Priimti sprendimus, kad viešosioms profesinio mokymo įstaigoms valstybės turtas galėtų būti perduodamas patikėjimo teise.	Organizuoti pasitarimą su atsakingomis institucijomis dėl teisės aktų, reglamentuojančių valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo klausimus, keitimo.	Iki 2014 m. gruodžio 1 d.
4	Atlikti nenaudojamo, nereikalingo ir avarinės būklės valstybei priklausančio nekilnojamojo turto analizę ir numatyti tolesnius veiksmus dėl lėšų skyrimo šio turto saugojimui, nugriovimui ar priežiūrai.	Surinkti informaciją iš valdymo sričiai priklausančių įstaigų, atlikti duomenų analizę ir kreiptis į Vyriausybę dėl problemos sprendimui reikalingo finansavimo skyrimo.	Iki 2015 m. sausio 1 d.
5	Atlikti valstybės investicijų projektų finansavimo, valdymo ir tolesnio vykdymo analizę ir planuojant lėšas valstybės investicijų programai skirti prioritetą finansuoti ilgai trunkančius ir sustabdytus projektus.	Atlikti ilgai trunkančių ir neužbaigtų investicijų projektų analizę. Rengiant 2015–2017 m. valstybės investicijų	Iki 2015 m. kovo 1 d.

⁴⁰ Numatyta Švietimo ir mokslo ministerijos.

⁴¹ Numatyta Švietimo ir mokslo ministerijos.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/priemonės/ komentarai ⁴⁰	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data) ⁴¹
		programos projektą, prioritetą skirti tęstiniam investicijų projektams finansuoti.	

Šaltinis – Švietimo ir mokslo ministerija